

Жоба туралы қысқаша ақпарат

Жоба аты	AP14872130 «Қазақстан республикасында инклюзивті білім беру саласындағы ұлттық стратегия ретінде ерекше білім беруді қажет ететін студенттердің кәсіби өзін-өзі анықтауын қалыптастыру». Ғылыми жоба жетекшісі: педагогика ғылымдарының докторы, профессор Мағауова Акмарал Сабитоллаевна
Жоба өзектілігі	<p>Жобаның өзектілігі БҰҰ және ЮНЕСКО халықаралық құжаттар қабылдаған азаматтық қоғамның бір факторы инклюзивті білім беруді дамыту болып табылады. Қазақстан халықаралық қоғамдастықтың мүшесі ретінде ҚР «Білім беру туралы Заңы», «ҚР мүмкіндігі шектеулі тұлғаларды әлеуметтік қорғау» Заңдарында бекітілген мүмкіндігі шектеулі тұлғаларды білім алуға, еңбекке қол жетімділік, денсаулық сақтауға тең құқықтылықты қамтамасыз етуде іс-шараларды ұйымдастыруға міндеттелген».</p> <p>Осыған сәйкес ҚР мемлекеттік білім беру саясатының замануи тенденцияларының бірі ерекше білім беруді қажет ететін тұлғаларды оқытуды көздейтін инклюзивті білім беру идеясын жүзеге асыру болып табылады.</p> <p>Инклюзивті білім беру принципі бойынша инклюзивті білім беруді ендіруде ерекше білім алуды қажет ететін тұлғаларға білім беруде теңдей мүмкіндіктер жасау мақсатында (ЕБҚ) және олардың кәсіби өзін-өзі айқындау үшін ЖОО қажетті білім беру жағдайын жасау мақсаты көзделеді.</p>
Жоба мақсаты	Жобаның мақсаты: ҚР инклюзивті білім беру стратегиясын есепке ала отырып, ЕБҚ студенттерінің кәсіби өзін –өзі анықтауға даярлығын қалыптастыру процесін педагогикалық-психологиялық сүйемелдеу, бағдарламалы-әдістемелік қамтамасыз етуді ғылыми негіздеу және практикалық жүзеге асыру.
Жоба міндеттері	<p>Жобаның мақсатына сәйкес келесі міндеттерді шешу көзделеді:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары кәсіби білім берудің замануи тенденциясы контекстінде ЕБҚ студенттерінің кәсіби өзін-өзі анықтау мәселелерін шешудің тұжырымдамалық тұғырларын ғылыми негіздеу; 2. ООП студенттерінің университеттік білім беру жағдайында кәсіби өзін-өзі анықтауды қалыптастыру бойынша Кешенді бағдарламаны апробациядан өткізу және жобалау; 3. Әлеуметтік зерттеулер жүргізу және мониторинг негізінде ЕБҚ студенттерінің кәсіби өзін-өзі қалыптастыруды процесін психологиялық-педагогикалық қамтамасыз етуде инновациялық кәсіби-бағдарланған технологияларды ендіру және негіздеу; 4. ЕБҚ студенттерінің кәсіби өзін-өзі анықтауын қалыптастыру бойынша ақпараттық қамтамасыз ету; 5. ЖОО ЕБҚ студенттерінің кәсіби өзін-өзі қалыптастыруда инновациялық технологияларды қолдану бойынша әдістемелік ұсыныстар әзірлеу;
Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер	<p>Күтілетін нәтижелер:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ҚР инклюзивті білім беру стратегиясын контекстінде ЕБҚ студенттерінің кәсіби өзін-өзі анықтаудың тұжырымдамалық негіздерін ғылыми негіздеу; - Жоғары кәсіби білім берудің замануи тенденцияларын негізінде ЕБҚ студенттерінің кәсіби өзін-өзі қалыптастыруды процесін психологиялық-

педагогикалық, ұйымдастырушылық, ғылыми-әдістемелік қамтамасыз етудің кешенді бағдарламасы;

- ЖОО ЕБҚ студенттерінің кәсіби өзін-өзі қалыптастыру процесін психологиялық-педагогикалық қамтамасыз етуде инновациялық кәсіби-бағдарлы технологияларды ендірудің тетіктерін баяндау;

- ЕБҚ студенттерінің кәсіби өзін-өзі анықтауды қалыптастыру деңгейлерін анықтайтын әлеуметтік зерттеулер мен мониторинг жүргізу әдістемесі;

- жоғары оқу орны жағдайында ЕБҚ студенттерін психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді ұйымдастыру және ҚР инклюзивті білім беру мәселелері бойынша жоо оқытушыларына кәсіби біліктіліктерін арттыру курстарының бағдарламасы;

- «Инклюзивті білім беру мамандарын даярлау: стратегиялар, тұжырымдамалар, тәжірибе» Халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция материалдары;

- ЖОО ЕБҚ студенттерінің кәсіби өзін-өзі қалыптастыруда инновациялық технологияларды енгізу бойынша әдістемелік ұсыныстар әзірлеу.

2023 жылдың негізгі нәтижелері:

ЕББҚ бар студенттердің кәсіби өзін-өзі анықтауын қалыптастыру процесін ғылыми-әдістемелік, ұйымдастырушылық, психологиялық-педагогикалық қолдауды кешенді қамтамасыз ету. Кешенді және жүйелі тәсіл және жобаның барлық қатысушыларының өзара іс-қимылын ұйымдастыру негізінде ЕББҚ бар студенттердің кәсіби өзін-өзі анықтауын қалыптастыру процесіне жағдай жасауға мүмкіндік беретін бағдарлама әзірленді.

- Өткізілген іс-шаралар кешені туралы есептер ұсынылды: кәсіптік диагностика, кәсіптік кеңес беру, мансаптық өсу тренингтері, жұмыс берушілермен кездесулер және т.б. ЕББҚ бар студенттермен өткізілген іс-шаралар олардың мотивациясын арттыруға және болашақ кәсіптік қызметке қажетті әлеуметтік дағдыларды қалыптастыруға, сондай-ақ оларды жоғары оқу орындарында оқыту жағдайында табысты бейімдеуге мүмкіндік береді.

- ЕББҚ студенттерінің бейімділігін, білім беру мүмкіндіктері мен қажеттіліктерін ескере отырып, олардың кәсіби өзін-өзі анықтауына бағытталған іс-шаралар кешені өткізілді. Университет сайтына, Facebook, Instagram және т.б. барлық сілтемелер ұсынылған аккаунт құрылды.желілер). Өткізілген іс-шаралар туралы Әлеуметтік желілерде жариялау кең аудиторияға ЕББҚ бар студенттермен проблемалар мен жұмыс тәжірибесін көрсетуге мүмкіндік береді.

- "Инклюзивті білім беру үшін мамандар даярлау: стратегиялар, тұжырымдамалар, тәжірибе"атты Халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция өткізілді. Халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция материалдарының жинағы шығарылды. Өртүрлі елдердің ғалымдары: Өзбекстан, Армения, Болгария, Ресей, Беларусь.

- Мониторинг және әлеуметтік зерттеулер жүргізу негізінде ЕББҚ бар студенттердің кәсіби өзін-өзі анықтауын қалыптастыру процесін психологиялық-педагогикалық қолдаудың инновациялық кәсіби бағдарланған технологиялары негізделіп, енгізілді. ЖОО практикасына енгізу үшін ұсынылатын ЕББҚ бар студенттердің кәсіби өзін-өзі анықтауын қалыптастырудың тиімді кәсіби бағдарланған технологиялары анықталды.

	<p>- Тренингтер, мастер-кластар, ұйымдастырушылық-рөлдік ойындар бағдарламасы әзірленді. Бейне жазбалар. Ақпарат әлеуметтік желілерде орналастырылған.</p> <p>- 2023 жылдың 15 қазанынан 21 қазанына дейін Ресей Федерациясының Президенті жанындағы Ресей халық шаруашылығы және Мемлекеттік қызмет академиясының Солтүстік-Батыс басқару институтының Әлеуметтік технологиялар факультеті (Санкт-Петербург қ.) базасында "Жоғары мектептегі инклюзивті білім беру" бағдарламасы бойынша ғылыми тағылымдамадан өтті.</p> <p>- 2023 жылғы 10 қарашадан 17 қарашаға дейін "Inclusive education in higher education system of Japan" бағдарламасы бойынша ғылыми тағылымдамадан өтті Цукуба университеті (Цукуба қ., Жапония) инклюзивті жоғары білім беру саласындағы шетелдік тәжірибені зерделеу және жалпылау жөніндегі ғылыми-зерттеу қызметі шеңберінде жұмыстарды орындау, университеттің жетекші ғалымдарының дәрістерін тыңдау, ерекше білім беру қажеттіліктері бар адамдарға арналған ғылыми зертханалар мен білім беру мекемелері.</p>
<p>Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Магауова Акмарал Сабитоллаевна – ғылыми жоба жетекшісі, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, Индекс Хирша – 4, ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0667-1011 , Scopus ID: 56177531200. 2. Винцентас Ламанаускас - профессор образования Шяуляйской академии Вильнюсского университета, доктор социальных наук, Индекс Хирша – 6. ORCID: http://orcid.org/0000-0002-4130-7899, Scopusauthor ID: 26428845600 https://scholar.google.lt/citations?user=yCRyDtkAAAAJ&hl=lt 3. Қасен Гульмира Аманқызы – педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент, ORCID¹0000-0002-7109-3158¹, Scopusauthor ID: 57163662000. Индекс Хирша – 1. 4. Шагырбаева Ментай Догдырбаевна – педагогика ғылымдарының кандидаты, аға оқытушы, Orcid-https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-5479-0488, Scopus ID: 57190748729. Индекс Хирша- 1. 5. Махамбетова Жамиля Таргыновна – Phd, аға оқытушы, ORCID: https://orcid.org/0000-0001-8458-3749 Scopus ID; 57803442900 6. Құдайбергенова Әлия Мәлікқызы- педагогика ғылымдарының кандидаты, аға оқытушы, ORCID: https://orcid.org/0000-0002-9551-3073, Scopus ID: 57203971967, Индекс Хирша – 1. 7. Сулеймен Мадина Маратқызы– педагогика және білім беру менеджменті кафедрасының докторанты, ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3252-7881 8. Сеилханова Макпал – ҒЖИД бас маманы, Web of Science ResearcherID: DSU-1826-2022, ORCID: https://orcid.org/0000-0003-0124-4587 9. Садвақасова Зухра Маратовна - педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент, Web of Science ResearcherID: A-3531-2015 3, ORCID: https://orcid.org/0000-0002-0969-2942 Индекс Хирша – 1.
<p>Жарияланымдар тізімі (URL, DOI көрсетілген)</p>	<p>2023 жылға арналған күнтізбелік жоспарға сәйкес жарияланған жұмыстар тізімі:</p> <p>Шетелдік Scopus басылымдары</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Makhambetova, Zh., Magauova, A.S «Professional competences in the context of inclusive education: a model design» European Journal of

Educational Research, 2023, 12 (1), 201-211. - Scopus, E-ISSN 2165-8714, H- index, SJR – 0,336, Quartiles Q2 - процентиль - 69, <https://www.scopus.com/sourceid/21100896874#tabs=0>

Отандық басылымдар (мақалалар):

2. статья на тему «Профессиональное самоопределение студентов с ООП в инклюзивной среде высшей школы: проблемы, опыт, перспективы авторов Мағауова А.С., Касен Г.А., Кудайбергенова А.М., Махамбетова Ж.Т.- Вестник КазНУ/ серия: Педагогические науки, Казахстан, рекомендуемый КОКСНВО МНВО РК, издательство: " Қазақ университеті "- № 1 (74) 2023. - С.117-132. – <https://doi.org/10.26577/JES.2023.v74.i1.011>
<https://bulletin-pedagogic-sc.kaznu.kz/index.php/1-ped/article/view/1725>
3. статья на тему: "Формирование компетенций социальных педагогов в использовании социальной терапии в инклюзивном пространстве Вестник КазНПУ им.Абая. Серия «Психология», Казахстан, рекомендуемый КОКСНВО МНВО РК, издательство: КазНПУ им. Абая.- №3(72), 2022 – с.25-31
DOI: [10.51889/7985.2022.37.40.003](https://doi.org/10.51889/7985.2022.37.40.003)
<https://bulletin-psychology.kaznpu.kz/index.php/ped/article/view/979>

Отандық басылымдар (Оқыту құралдары):

4. Научно-методическое обеспечение профессионального самоопределения студентов с особыми образовательными потребностями в системе вузовского образования. Учебно-методическое пособие (Под общей редакцией профессора Мағауовой А.С.) – Алматы: Қазақ университеті, 2023. – 235 с. ISBN 978-601-04-6448-3 (УДК 376 ББК 74.3 Н 28) (орысша)
5. «Scientific and methodological provision of professional self-determination of students with special educational needs (SEN) in the system of higher education»: educational-methodical manual. / Edited by Professor A.S. Magauova. – Almaty: Qazaq university, 2023. – 221 p. ISBN 978-601-08-453-2 (ағылшынша)
6. ЖОО білім беру жүйесінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттердің кәсіби өзін-өзі анықтауын ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету: оқу әдістемелік құрал. (Профессор А.С. Мағауованың жалпы редакциясымен) – Алматы: Қазақ университеті, 2023 - 167 б. ISBN 978-601-08-452-4 (қазақша)

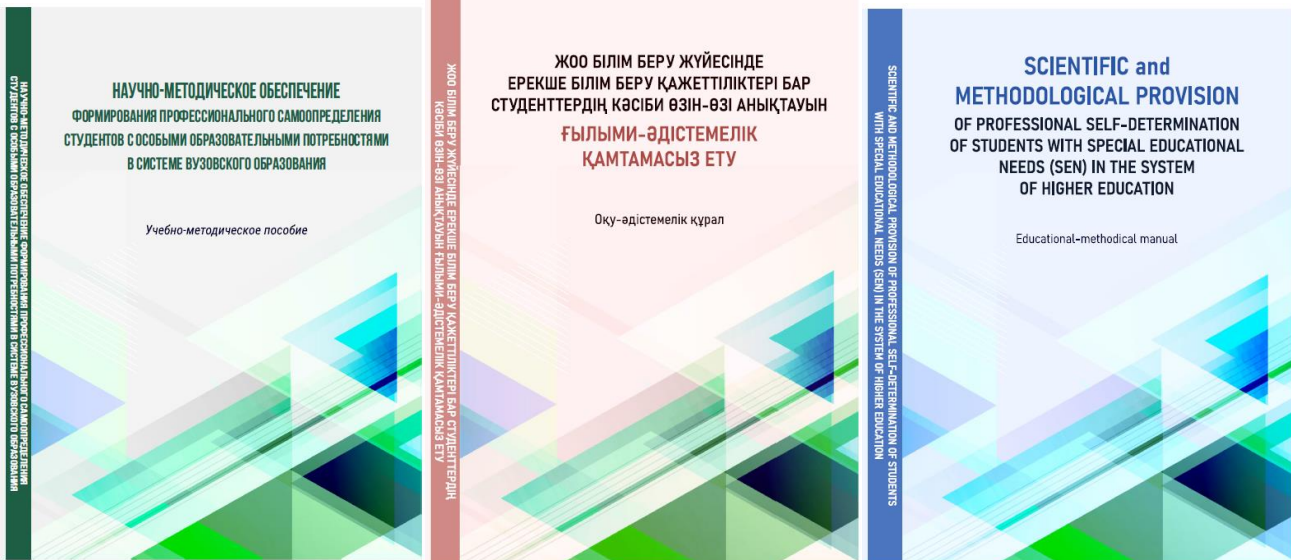
Авторлық куәлік

7. «Жоғары оқу орнының білім беру жүйесінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттердің кәсіби өзін-өзі анықтауын ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету» № 38790 29 тамыз 2023 ж.

Патент туралы ақпарат

-

Оқу-әдістемелік құралдар
п.ғ.д., профессор А.С.Мағауованың жалпы редакциясымен

Авторлық куәлік
«ЖОО білім беру жүйесінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттердің кәсіби өзін-өзі анықтауын ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету»
2023 жылғы 29 тамыздағы № 38790

Халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция «Инклюзивті білім беру үшін мамандарды даярлау: стратегиялар, тұжырымдамалар, тәжірибе» (әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 27.10.2023ж.)

Ғылыми тағылымдама
профессор Мағауова А.С., Сейілханова М.Е.
«Жоғары білім берудегі инклюзивті білім беру» бағдарламасы бойынша
Ресей Федерациясы Президентінің жанындағы Ресей халық шаруашылығы және
мемлекеттік қызмет академиясының Солтүстік-Батыс басқару институтының әлеуметтік
технологиялар факультеті негізінде
(Санкт-Петербург, Ресей, 15.10.2023 – 21.10.2023ж.)

**Профессор А.С.Мағауованың ғылыми тағылымдамасы
«Жапонияның жоғары білім жүйесіндегі инклюзивті білім беру»
бағдарламасы бойынша Цукуба университетінде
(Цукуба, Жапония, 10.11.2023-17.11.2023 ж.)**

